

برآورد توابع تقاضا و عرضه صادرات پسته با استفاده از یک الگوی سیستم معادلات همزمان: مورد ایران

دکتر غلامعلی شرزه ای سرخساره قنبری

دانشیار بخش اقتصاد دانشگاه تهران - کارشناس ارشد برنامه ریزی سیستمها سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان غربی

باتوجه به اهمیت و ارزش صادرات پسته و ارزآوری آن به عنوان یکی از اقلام صادراتی غیرنفتی، شناخت عوامل مؤثر بر تقاضا و عرضه صادرات این محصول از جایگاه ویژه ای برخوردار می باشد. هدف اصلی این مقاله شناسایی و تعیین میزان تأثیرگذاری عوامل مؤثر بر توسعه صادرات محصول پسته در ایران می باشد.

نتایج به دست آمده نشان می دهد که تابع تقاضا برای پسته ایران در کوتاه مدت کارانه شفاهی ناپذیر و در بلندمدت کارانه شفاهی پذیر می باشد. بدین ترتیب، انتظار می رود که ایران در کوتاه مدت با افزایش قیمت بتواند سهم نسبی خود را در بازار حفظ نماید. اما در بلندمدت این توانایی قابل بحث خواهد بود. علاوه بر این نتایج تحقیق حاکی از وجود تأثیر مثبت درآمد کشورهای واردکننده و همچنین نرخ واقعی ارز بر تقاضا برای صادرات پسته می باشد.

نتایج حاصل از برآورد تابع عرضه صادرات نیز حاکی از کارانه شفاهی قابل توجه عرضه صادرات نسبت به تغییرات قیمت صادراتی است. به طوری که، افزایش قیمت صادراتی منجر به افزایش قابل ملاحظه در عرضه صادرات می گردد. بدین ترتیب به نظر می رسد که باید به مراحل فرآوری و بازاریابی توجه بیشتری مبذول و با اتخاذ سیاست های ارزی و تجاری با ثبات و مؤثر بستری مناسب برای افزایش صادرات پسته در بازارهای مصرف نهانی را فراهم آورد.